

INTEGRERAD HÅLLBAR STADSUTVECKLING

SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKEN 2014–2020

I december 2013 godkände Europeiska unionens råd formellt de nya reglerna och lagstiftningen som styr nästa runda av EU:s sammanhållningspolitiska investeringar för 2014–2020.

Det här faktabladet är ett av flera dokument som framhäver viktiga inslag i den nya strategin.

Innehållsförteckning

[Vad menas med integrerad hållbar stadsutveckling?](#)

[Vad är målet?](#)

[Vad ingår i den nya strategin?](#)

[Vad är skillnaden gentemot 2007–2013?](#)

[Vilka är effekterna i praktiken?](#)

Vad menas med integrerad hållbar stadsutveckling? [↑ Till toppen av sidan](#)

Städer är geografiska koncentrationer av mänsklig aktivitet och mänskliga interaktioner. De är motorerna i den europeiska ekonomin i det att de skapar jobb och tjänster och fungerar som katalysatorer för kreativitet och innovation i hela EU. Nästan 70% av EU:s befolkning bor i ett stadsområde och dessa områden genererar mer än två tredjedelar av EU:s BNP. Men det är också i stadsområdena som bestående problem som arbetslöshet, segregation och fattigdom finns koncentrerad och det är här som trycket på miljön är som hårdast. Program som har med stadsområden att göra har därför en bredare innebörd för EU som helhet.

Det blir mer och mer tydligt att de olika utmaningar som stadsområdena ställs inför – ekonomiska, miljö- och klimatrelaterade, sociala och demografiska – är sammanflätade, och en lyckad stadsutveckling går bara att uppnå genom en integrerad strategi. Insatser som rör fysisk stadsförnyelse bör därför kombineras med insatser som främjar utbildning, ekonomisk utveckling, social inkludering och miljöskydd. Utveckling av starka partnerskap som involverar lokalbefolkningen, det civila samhället, den lokala ekonomin och de olika myndighetsnivåerna är ett oumbärligt inslag. För att hitta gemensamma lösningar och uppnå brett förankrade resultat, är det viktigt att man kombinerar kapacitet och lokalkännedom.

En sådan strategi är särskilt viktig just nu, med tanke på de svåra problem som europeiska städer står inför. Dessa problem innefattar allt från specifika demografiska förändringar och konsekvenserna av ekonomisk stagnation i förmågan att skapa arbetstillfällen och tillhandahålla tjänster, till effekterna av klimatförändringarna. Att identifiera en effektiv respons på dessa utmaningar är av avgörande betydelse för att skapa det smarta, hållbara och inkluderande samhälle som man föreställer sig i Europa 2020-strategin.

Vad är målet? [↑ Till toppen av sidan](#)

Sammanhållningspolitiken 2014–2020 siktar på att skapa integrerade strategier som förbättrar den hållbara stadsutvecklingen i syfte att stärka städernas motståndskraft och säkra synergier mellan de investeringar som stöds av de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI).

Vad ingår i den nya strategin? [↑ Till toppen av sidan](#)

Integrerade stadsutvecklingsstrategier med ett mer övergripande tillvägagångssätt:

Som grundprincip bör Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) stödja hållbar stadsutveckling genom integrerade strategier som tar itu med de ekonomiska, miljö- och klimatmässiga, sociala och demografiska problemen i stadsområdena (artikel 7 i Eruf-förordningen). Innebörden av denna princip är dubbel: Den ger uttryck för att resurserna på ett integrerat sätt bör koncentreras till områden med särskilda stadsrelaterade problem, samtidigt som Eruf-finansierade projekt för stadsutveckling bör integreras i programmets bredare mål. EU:s medlemsstater bör försöka använda Europeiska socialfonden (ESF) i samverkan med Eruf för att stödja insatser som rör sysselsättning, utbildning, social inkludering och institutionell kapacitet och som har utformats och tillämpats inom ramen för de integrerade strategierna.

Större fokus på stadsutveckling på programnivå:

Partnerskapsavtalen och de operativa programmen ska slå fast ett upplägg som ska säkerställa ett integrerat tillvägagångssätt för användning av ESI-medlen för hållbar utveckling i stadsområden inom den bredare territoriella utvecklingen. Kommissionen förväntar sig också att få se denna stadsutvecklingsstrategi nära förknippad med den integrerade strategi som riktar sig mot de specifika behoven i de geografiska områden som påverkas mest av fattigdom, eller hos de målgrupper som löper störst risk för diskriminering och utanförskap – enligt partnerskapsavtalet och de operativa programmen.

Investeringsprioriteringar som ska underlätta hanteringen av problemen i städerna:

Ett antal tematiska mål som stöds av ESI-fonderna har stadsspecifika investeringsprioriteringar, till exempel att främja strategier för minskade koldioxidutsläpp i stadsområden; att förbättra stadsmiljön, däribland förnyelse av tidigare exploaterad mark och minskning av luftföroreningarna; att främja hållbar rörlighet i städerna samt att främja social inkludering genom stöd till fysisk, ekonomisk och social förnyelse i eftersatta stadsområden (som listas i artikel 5 i Eruf-förordningen). Dessa investeringsprioriteringar skulle kunna införlivas i ett stadsområdes integrerade stadsutvecklingsstrategi (artikel 7 i Eruf-förordningen), kompletterat med ESF-stödda åtgärder under dess investeringsprioriteringar (artikel 3 i ESF-förordningen).

Förbättrade verktyg för att genomföra integrerade insatser:

- » En integrerad territoriell investering (ITI) är ett nytt sätt att samla finansiering för olika prioriterade områden från ett eller flera operativa program så att man kan vidta flerdimensionella och gränsöverskridande åtgärder. En ITI kan vara ett perfekt verktyg för att stödja integrerade insatser i stadsområden, eftersom den ger möjlighet att kombinera medel som är kopplade till olika tematiska mål, däribland att kombinera medlen från dessa prioriterade områden med operativa program som stöds av Eruf, ESF och Sammanhållningsfonden (artikel 36 i förordningen om gemensamma bestämmelser). En ITI kan också kompletteras med ekonomiskt stöd från EJFLU eller EHFF.
- » Gemenskapsledd lokal utveckling (GLU) är ett verktyg för att främja införandet av lokala utvecklingsstrategier nedifrån och upp, vilka utvecklas och genomförs av lokala aktionsgrupper med representanter från alla sektorer av lokalt intresse. Det är en utvidgning av LEADER-strategin till stadsområden, som främjar lokalt engagemang och flernivåstyrning. GLU möjliggör behovsbaserade kapacitetsbyggande aktiviteter, nätverkssamarbete och innovationsfrämjande åtgärder redan på stadsdelsnivå, för att hjälpa lokalsamhällena att utnyttja sin fulla potential (artikel 32–35 i förordningen om gemensamma bestämmelser).

Finansieringsinstrument:

Medlemsstaterna uppmuntras att i hög utsträckning använda finansieringsinstrument för att stödja hållbar stadsutveckling. Omfattningen av finansieringsinstrumenten utvidgas och täcker alla tematiska mål och investeringsprioriteringar och alla slags stödmottagare, projekt och aktiviteter (artikel 37–46 i förordningen om gemensamma bestämmelser).

Öronmärkta medel för integrerad hållbar stadsutveckling:

Minst 5% av de Eruf-resurser som tilldelas varje enskild medlemsstat ska investeras i genomförandet av integrerade strategier för hållbar stadsutveckling. Dessa strategier kan finansieras på olika sätt:

- genom att använda det nya verktyget för integrerade territoriella investeringar (ITI),
- med hjälp av ett specifikt operativt program,
- eller genom ett specifikt prioriterat område (artikel 7(2) i Eruf-förordningen).

Utökad ansvar för stadsmyndigheterna:

Genomförandet av strategier för hållbar stadsutveckling kräver en viss grad av delegering till stadsmyndigheterna (artikel 7(4) och 7(5) i Eruf-förordningen). Detta kan variera beroende på de institutionella arrangemangen i varje medlemsstat, men stadsmyndigheterna ska åtminstone ansvara för valet av insatser. Varje enskild medlemsstat ska i sina partnerskapsavtal fastställa principerna för valet av de stadsområden där integrerade åtgärder för hållbar stadsutveckling ska genomföras. Dessutom ska de enskilda medlemsstaterna slå fast en indikativ tilldelning för dessa insatser.

Innovativa åtgärder i städer:

330 miljoner euro ska avsättas i stöd till innovativa åtgärder på området hållbar stadsutveckling (i enlighet med artikel 8 i Eruf-förordningen). Dessa åtgärder ska innefatta undersökningar och pilotprojekt för att testa nya lösningar på stadsproblem som sannolikt kommer att öka under de kommande åren.

Utökad nätverkssamarbete:

- » Kommissionen ska upprätta ett stadsutvecklingsnätverk bestående av stadsmyndigheter som mottar stöd från ESIF som ska spenderas i linje med Eruf-artiklarna 7 och 8 (artikel 9 i Eruf-förordningen). Detta nätverk ska fungera som ett forum för kapacitetsbyggande aktiviteter och utbyte mellan städer som går i spetsen för användandet av ny teknik och utvecklandet av integrerade investeringar. Nätverket är inte ett finansieringsinstrument utan ett sätt för städerna att utbyta information om användningen av de nya strategierna.
- » Enligt målet för Europeiskt territoriellt samarbete (ETS) ska städernas utbytes- och utbildningsprogram fortsätta att ge möjligheter till nätverkssamarbete för att dela med sig av och utveckla god praxis i fråga om stadsutveckling (artikel 2 i ETS-förordningen 2014–2020). Samarbetet mellan stadsmyndigheter kommer att fortsätta, i synnerhet genom ett finansiellt starkare URBACT III-program.

Vad är skillnaden gentemot 2007–2013?

[↑ Till toppen av sidan](#)

Förstärkt integrerad metod för att hantera städers problem:

Medan stadsutveckling under perioden 2007–2013 endast var en valmöjlighet, ska den under perioden 2014–2020 genomföras genom strategier som slår fast integrerade åtgärder (artikel 7 i Eruf-förordningen). Artikel 12 i ESF-förordningen tillåter även kompletterande bidrag från ESF till sådana strategier.

Mer funktionella strategier som möjliggör åtgärder i rätt skala:

Eftersom åtgärderna för hållbar stadsutveckling kan innefatta olika typer av städer och stadsområden, så som dessa definieras av medlemsstaterna, möjliggör de finansiering av integrerade åtgärder som varierar från specifika områden eller distrikt till funktionsområden som stadsregioner eller storstadsområden – inklusive intilliggande landsbygdsområden.

Införande av nya verktyg för att främja integrerade insatser:

Nya och mer flexibla verktyg som till exempel integrerade territoriella investeringar (ITI) och gemenskapsledd utveckling (GLU) stöder den integrerade strategin för hållbar stadsutveckling och främjar en blandning av instrumentella och deltagarorienterade metoder för genomförande av strategierna för stadsutveckling.

Fler ansvarsområden och möjligheter för städer:

Medlemsstaterna kommer att kunna ge städerna möjlighet att utforma och genomföra helt integrerade strategier, som kombinerar resurser från olika prioriterade områden och operativa program.

Insatserna stöds av flera fonder, flera fonders operativa program och korsfinansiering:

Genomförandet av integrerade strategier för stadsutveckling kommer att förbättras av möjligheten att kombinera åtgärder som finansieras av Eruf, ESF och SF antingen på programnivå eller på operativ nivå. Korsfinansiering mellan Eruf och ESF av en del av en åtgärd (upp till 10% av varje prioriterat område för ett operativt program) kvarstår som komplement till metoden med flera fonder (artikel 98 i förordningen om gemensamma bestämmelser).

Vilka är effekterna i praktiken?

[↑ Till toppen av sidan](#)

Integrerad hållbar stadsutveckling har blivit en viktig del av den strategiska ramen för samhällningspolitiken 2014–2020. Detta får i praktiken en rad olika effekter på de olika förvaltningsnivåerna när det gäller förberedandet och genomförandet av programmen:

- » **Stadsmyndigheter** som mottar stöd i linje med Eruf-artikel 7 måste utarbeta integrerade stadsutvecklingsstrategier som kan hantera alla de utmaningar som deras städer står inför. De kommer också att få ett större ansvar när det gäller det faktiska genomförandet av dessa strategier eftersom det kommer att krävas en miniminivå för delegering. Vid utvecklingen av dessa integrerade strategier uppmuntras stadsmyndigheterna att använda referensramen för hållbara städer (RFSC) som är ett praktiskt, webbaserat verktyg avsett att hjälpa städerna i den här frågan.
- » **Medlemsstaterna** ska presentera en detaljerad territoriell analys och ha ett starkare fokus på städer i sina relevanta operativa program. De måste också se till att delegera ett antal uppgifter (åtminstone projekturvalet) till stadsmyndigheterna i samband med genomförandet av strategier för hållbar stadsutveckling.
- » **Europeiska kommissionen** arbetar för att: öka integrationen i fråga om stadsutveckling genom att granska denna aspekt vid utvärderingen av de operativa programmen; öka innovationen genom innovativa åtgärder; samt stärka kapacitetsuppbyggnaden och erfarenhetsutbytet genom stadsutvecklingsnätverket och det finansiellt stärkta URBACT III-programmet.

För mer information

För fler faktablad om olika aspekter av sammanhållningspolitiken:
http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/publication/index_sv.cfm

För mer allmän information om regionalpolitiken:
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_sv.cfm